Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U004163

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-07-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яновицька Наталія Іванівна

2. Ianovytska Nataliia Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-06-2011

Спеціальність за освітою: 8.030502

Місце роботи здобувача: Інститут педагогіки НАПН України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.452.02

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки НАПН України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.25.09

Тема дисертації:

1. Методика навчання української морфології учнів початкових класів шкіл з польською мовою викладання
2. Methods of teaching Ukrainian morphology of primary school with the Polish language teaching

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження стосується проблеми формування граматичних навичок у процесі засвоєння української морфології учнями початкових класів шкіл з польською мовою навчання. Під час дослідження здійснено теоретичний аналіз цієї проблеми; з'ясовано, що в методиці навчання других мов знання з граматики розглядаються як основа розвитку мовленнєвих умінь. В умовах комунікативно орієнтованого навчання засвоєння морфологічного матеріалу відбувається не з метою набуття теоретичних знань з мови, а використання їх у процесі мовлення. Граматичні навички, тобто навички правильного вживання граматичних форм різних частин мови у процесі мовлення, формуються поетапно: мовні знання - первинні мовні уміння - граматичні навички - вторинні (мовленнєві) уміння, що вимагає відповідної організації навчального процесу. Аналіз літератури, що стосується психологічних особливостей засвоєння других мов, показав, що в навчальному процесі необхідно враховувати знання, уміння і навички з рідної, які в одних випадках (за повного збігу мовного матеріалу) можуть позитивно, а в інших (за розбіжностей) - негативно впливати на засвоєння навчального матеріалу з другої мови. З метою виявлення спільного й розбіжностей у дослідженні

вперше проведено компаративний аналіз морфологічного матеріалу польської і української мов та згруповано його за ступенем збігу: матеріал, який повністю збігається в обох мовах (I група - усі граматичні поняття й категорії і 35,5% граматичних форм різних частин мови), має частковий збіг (II група - 28,9% граматичних форм), не збігається повністю (III група - 35,6%). Результати аналізу дали можливість визначити зміст морфологічного матеріалу української мови та врахувати в експериментальній методиці можливості транспозиції знань, умінь і навичок з рідної мови та інтерференції, і відповідно дібрати форми презентації, методи і прийоми, які були спрямовані як на організацію й підсилення транспозиції, так і на подолання інтерференції. Формування граматичних навичок відбувалося за розробленою лінгводидактичною моделлю. В її основу було покладено дидактичні й лінгводидактичні принципи, обумовлені метою навчання та специфікою оволодіння українською мовою як державною. Вона охоплювала такі етапи: пізнавально-аналітичний, пов'язаний із переносом і корекцією граматичних знань; операційно-тренувальний, що передбачав корекцію і формування первинних граматичних умінь і перехід їх у навичку; продуктивно-творчий, пов'язаний із автоматизованим застосуванням засвоєних граматичних навичок у процесі мовлення. Відповідно до кожного етапу добиралися методи і прийоми засвоєння теоретичних знань та формування граматичних навичок. Результати експериментального навчання підтвердили ефективність розробленої методики. Рівні сформованості граматичних навичок зросли в середньому в 2,5 (сільські школи) - 4 рази (міські). Ключові слова: українська мова як державна, польська мова, морфологія, порівняльний аналіз, ступінь збігу, частковий збіг, повна розбіжність, транспозиція, інтерференція, принципи, методи і прийоми навчання, граматична навичка, комунікативні уміння.

2. The dissertation deals with the problem of mastering the Ukrainian morphology and forming grammar skills in the elementary school with the Polish language teaching. During our investigation we do theoretical analysis of this problem; we find out, that technique of teaching the second language grammar knowledge are observed as the base of progress of communication ability. It is the first to make a comparative analysis of Polish and Ukrainian morphology in this investigation; we define the concur materials (the 1st group), the materials that overlap (the 2nd group), and materials that are absolutely different in both languages (the 3rd group). That permit us to consider the possibility of knowledge and skills transposition from the native language and take into account interference; to select agreeable forms of presentation and methods in the experimental techniques. The last are used to organize and intensify the transposition and to overcome the interference. Methods and techniques accounts steps of forming grammar skills: knowledge - the primary ability - skills - the secondary ability. The results of the experimental teaching verify the efficiency of our technique. Key words: the Ukrainian as official language, the Polish language, morphology, comparative analysis, degree of matching, partial matching, full matching, complete mismatch, transposition, interference, principles, methods and techniques, grammar skills, communication ability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ґудзик Ірина Пилипівна

2. Gudzyk Irina Pylypivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пентилюк Марія Іванівна

2. Пентилюк Марія Іванівна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Могила Оксана Андріївна

2. Могила Оксана Андріївна

Кваліфікація: к.філол.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Вашуленко Микола Самійлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Вашуленко Микола Самійлович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.